

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLO LİSTESİ.....	v
GRAFİK LİSTESİ.....	vii
KUTU LİSTESİ.....	xiv
KISALTMA LİSTESİ.....	xvi
GENEL DEĞERLENDİRME.....	xvii
I. Finansal İstikrarın Makroekonomik Unsurları.....	1
I.1.Giriş	1
I.2.Sektörlerarası Gelişmeler.....	2
I.2.1.Kamu Maliyesi.....	2
I.2.2.Hanehalkı.....	12
I.2.3.Firmalar.....	23
I.2.3.1. Genel Yapı.....	23
I.2.3.2.Firmaların Mali Analizi.....	32
I.2.4.Dış Alem Gelişimi.....	40
II. Bankacılık Sektörü ve Diğer Finansal Kuruluşlar	47
II.1.Genel Yapı.....	47
II.1.1.Bankacılık Sektörü	48
II.1.2.Özel Finans Kurumları.....	57
II.1.3.Sigorta Şirketleri.....	60
II.1.4.Tüketici Finansman Şirketleri.....	63
II.2. Bankacılık Sektörü Riskleri.....	65
II.2.1.Kredi Riski.....	65
II.2.1.1.Kredilerin Gelişimi.....	65
II.2.1.1.1.Genel Yapı.....	65
II.2.1.1.2.Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi.....	82

II.2.1.1.3.Gayrinakdi Kredilerin Gelişimi.....	91
II.2.1.2.Kredi Riski Senaryo Analizi	92
II.2.1.3. Kredi Riskine İlişkin Sonuç ve Beklentiler.....	94
II.2.2.Piyasa Riski.....	96
II.2.2.1.Piyasa Riskinin Önemi ve Unsurları.....	96
II.2.2.2.Piyasa Riski Senaryo Analizi.....	101
II.2.2.2.1.Negatif Yönlü Faiz ve Kur Şoku	
Senaryoları.....	102
II.2.2.2.1.1.Negatif Yönlü	
Kur Şoku.....	103
II.2.2.2.1.2.Negatif Yönlü	
Faiz Şoku.....	103
II.2.2.2.2.Pozitif Yönlü Faiz ve Kur Şoku	
Senaryoları.....	106
II.2.2.2.2.1.Pozitif Yönlü	
Kur Şoku.....	107
II.2.2.2.2.2.Pozitif Yönlü	
Faiz Şoku.....	107
II.2.2.2.3.Sonuç.....	108
II.2.3.Likidite Riski.....	109
II.2.4.Kârlılık ve Sermaye Yeterliliği.....	113
II.2.4.1.Kârlılık.....	113
II.2.4.2.Sermaye Yeterliliği.....	124
II.2.5.Finansal Sağlık Endeksi.....	132

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo I.2.1.1.	Bütçe Açığı..... 2
Tablo I.2.2.1.	Özel Tüketim Harcamalarının Gelişimi..... 16
Tablo I.2.4.1	Cari İşlemler Dengesi..... 40
Tablo I.2.4.2	Cari İşlemler Dengesini Finanse Eden Kalemler..... 41
Tablo II.1.1.1.	Sektörün Bilanço Büyüklüklerinin Seçilmiş AB Ülkeleri ile Karşılaştırması..... 50
Tablo II.1.1.2.	AB15 Ülkeleri ile Karşılaştırma..... 53
Tablo II.1.2.1.	ÖFK'ların Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi..... 57
Tablo II.1.2.2.	ÖFK'ların Seçilmiş Bilanço Kalemlerinin Gelişimi..... 58
Tablo II.1.2.3.	ÖFK'ların Toplanan Fonlarının Gelişimi..... 59
Tablo IV.1.2.4.	ÖFK'ların Özkaynaklarının Gelişimi..... 59
Tablo II.1.3.1.	Sigorta, Bireysel Emeklilik ve Reasürans Şirketlerinin Seçilmiş Aktif Kalemleri..... 61
Tablo II.1.3.2.	Sigorta, Bireysel Emeklilik ve Reasürans Şirketlerinin Seçilmiş Pasif Kalemleri..... 61
Tablo II.1.3.3.	Sigorta, Bireysel Emeklilik ve Reasürans Şirketlerinin Kâr/Zarar Durumu..... 61
Tablo II.1.3.4	Branşların Prim Üretimi İçindeki Paylarının Gelişimi..... 62
Tablo II.2.1.1.1.1.	Kredilerle İlgili Seçilmiş Bazı Rasyoların Banka Yoğunlaşması..... 69

Sayfa No

Tablo II.2.1.1.2.1. Seçilmiş Ülkeler İtibariyle TGA Dönüşüm ve Karşılık/TGA Oranlarının Gelişimi.....	84
Tablo II.2.1.1.2.2. Toplam TGA'ların Dağılımı.....	87
Tablo II.2.2.1.1. İlk 10 Banka İçin Piyasa Riski Konsantrasyonu.....	98
Tablo II.2.2.2.1.1. Negatif Yönlü Faiz ve Kur Şoklarının Senaryo Değişkenleri.....	102
Tablo II.2.2.2.1.2. Negatif Yönlü Şok Durumunda Senaryo Sonuçları	102
Tablo II.2.2.2.1.2.1. Negatif Faiz Şoklarında Menkul Kıymetlerin Değer Kayıplarının Senaryo Değişkenleri.....	104
Tablo II.2.2.2.2.1. Pozitif Yönlü Faiz ve Kur Şoklarının Senaryo Değişkenleri.....	106
Tablo II.2.2.2.2.2. Pozitif Yönlü Şok Durumunda Senaryo Sonuçları.....	107
Tablo II.2.4.2.1. Mevduat Bankalarının Solo Sermaye Yeterliliği Rasyosu.....	125
Tablo II.2.5.1. Finansal Sağlık Endeksi.....	134

GRAFİK LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Grafik I.2.1.1.	Toplam Kamu Net Borcu ve Kompozisyonu.. 3
Grafik I.2.1.2.	Kamu Faiz Harcamaları ve Vergi Gelirlerinin Gelişimi..... 4
Grafik I.2.1.3.	Toplam Kamu Harcamaları ve Faiz Dışı Harcamaların Gelişimi 5
Grafik I.2.1.4.	Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Mülkiyete Göre Dağılımı..... 6
Grafik I.2.1.5.	İç Borcun Kompozisyonu..... 7
Grafik I.2.1.6.	Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Vade Yapısının Gelişimi..... 8
Grafik I.2.1.7.	Faiz Oranları..... 9
Grafik I.2.1.8.	Beklenen DİBS Reel Faizleri..... 10
Grafik I.2.1.9.	Çeşitli Ülkelerde EMBI+ Endeksinin Gelişimi 11
Grafik I.2.2.1.	Hanehalkının Tüketim, Tasarruf ve Gelirinin Gelişimi..... 12
Grafik I.2.2.2.	Hanehalkı Varlıklarının Kompozisyonu..... 13
Grafik I.2.2.3.	Türk Parası Yatırım Araçlarının Yabancı Para Araçlara Oranı..... 14
Grafik I.2.2.4.	İstihdam Artış Hızı ile Bireysel Kredilerin Gelişimi..... 16
Grafik I.2.2.5.	Brüt Tüketici Kredileri ve Kredi Kartlarının Gelişimi..... 17

Sayfa No

Grafik I.2.2.6.	Brüt Tüketici Kredilerinin Türlerine Göre Gelişimi.....	19
Grafik I.2.2.7.	Brüt Tüketici Kredileri ve Brüt Kredi Kartları Endeksi.....	20
Grafik I.2.2.8.	Mal ve Hizmet Grubuna Göre Tüketici Kredisi Kullanan Kişi Sayısının Dağılımı.....	21
Grafik I.2.2.9.	Banka ve Kredi Kartı Sayısı.....	22
Grafik I.2.3.1.1.	Büyüme Hızı ve Büyümenin Kompozisyonu...	24
Grafik I.2.3.1.2.	Sektörlerin Büyümeye Katkıları	25
Grafik I.2.3.1.3.	Aylık Sanayi Üretim Endeksi ve Kapasite Kullanım Oranı.....	26
Grafik I.2.3.1.4.	Seçilmiş İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İmalat Sektöründe Çalışan Sayısı ve Kişi Başına Verimlilik.....	28
Grafik I.2.3.1.5.	Karşılıksız Çek Adet ve Protestolu Senet Tutarı Endeksleri.....	30
Grafik I.2.3.1.6	Açılan, Kapanan Şirket ve Kooperatif Sayıları.....	31
Grafik I.2.3.2.1.	Kârlılık Oranları (ROA ve ROE).....	33
Grafik I.2.3.2.2.	Seçilmiş Finansal Yapı Oranları.....	34
Grafik I.2.3.2.3.	Finansman Giderlerini Karşılama Oranı.....	36
Grafik I.2.3.2.4.	Likidite Oranları.....	37
Grafik I.2.4.1.	Kısa Vadeli Dış Borçlar ve Uluslararası Rezervler.....	41

Sayfa No

Grafik I.2.4.2.	Bankacılık Sektörü Sendikasyon ve Seküritizasyon Kredileri.....	42
Grafik I.2.4.3.	Firmaların Yurt dışından Borçlanmaları.....	43
Grafik I.2.4.4.	Yabancıların Portföy Yatırımları.....	44
Grafik I.2.4.5.	Uluslararası Bankaların Seçilmiş Bazı Ülkelerden Net Alacakları.....	45
Grafik II.1.1.	Finans Sektörünün Bilanço Büyükliğünün Dağılımı.....	47
Grafik II.1.1.1.	Bankacılık Sektörü Reel Bilanço Büyükliğünün ve GSYİH İçindeki Payının Dönemsel Gelişimi.....	48
Grafik II.1.1.2.	Türk Bankacılık Sektörünün Bilanço Büyüklüğü/GSYİH Oranının Seçilmiş AB Ülkeleri ile Karşılaştırması.....	49
Grafik II.1.1.3.	Bankacılık Sektörü Bilanço Büyükliğünün Grup Bazında Dağılımı.....	51
Grafik II.1.1.4.	Bankacılık Sektöründe Banka ve Personel Sayısının Gelişimi.....	52
Grafik II.1.1.5.	Bilanço Büyüklüklerine Göre Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma.....	54
Grafik II.1.1.6.	Bankacılık Sektörünün Aktif Yapısı	55
Grafik II.1.1.7.	Bankacılık Sektörünün Pasif Yapısı	56
Grafik II.1.4.1.	Tüketici Finansman Şirketlerinin Aktif Yapısı.....	63

Sayfa No

Grafik II.1.4.2.	Tüketici Finansman Şirketlerinin Pasif Yapısı.....	64
Grafik II.2.1.1.1.1.	Brüt Kredilerin Toplam Aktifler İçerisindeki Payı.....	66
Grafik II.2.1.1.1.2.	Seçilmiş Ülkeler İtibariyle Kredilerin GSYİH'ye Oranı.....	67
Grafik II.2.1.1.1.3.	Kredi / Mevduat Oranı Gelişimi.....	68
Grafik II.2.1.1.1.4.	Seçilmiş Ülkelerde Kredi / Mevduat Oranı Gelişimi.....	69
Grafik II.2.1.1.1.5.	Kullandırılan Nakdi Kredilerin Büyükliklerine Göre Gelişimi.....	70
Grafik II.2.1.1.1.6.	Kullandırılan Kredilerin TP-YP Kompozisyonu (TGA Hariç).....	71
Grafik II.2.1.1.1.7.	Sabit ve Değişken Faizli Kredilerin Gelişimi (TGA Hariç).....	72
Grafik II.2.1.1.1.8.	Bankacılık Sektörünün Toplam Kredilerinin Vade Dağılımı (TGA Hariç).....	73
Grafik II.2.1.1.1.9.	Kamu ve Özel Sektöre Kullandırılan Kredilerin Gelişimi.....	74
Grafik II.2.1.1.1.10.	Kullandırılan Kredilerin Türlerine Göre Gelişimi (TGA Hariç).....	75
Grafik II.2.1.1.1.11.	Tüketici Kredileri ve Ticari Faiz Oranlarının Gelişimi.....	75

Sayfa No

Grafik II.1.1.1.1.12. Kullandırılan Kredilerin Sektörel Dağılımı ve Sektörlerin Kullandırılan Kredi Büyümesine Katkısı.....	77
Grafik II.2.1.1.1.13. Kullandırılan Kredilerin Coğrafi Dağılımı.....	79
Grafik II.2.1.1.1.14. Firmaların Banka Kredisi ile Yurt Dışından Sağladıkları Krediler.....	80
Grafik II.2.1.1.2.1. Kredilerin TGA'ya Dönüşüm Oranı ve Karşılık/TGA Oranı.....	83
Grafik II.2.1.1.2.2. Hanehalkı ve Ticari Kredilerin TGA'ya Dönüşüm Oranı.....	85
Grafik II.2.1.1.2.3. Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları TGA Dönüşüm Oranı.....	86
Grafik II.2.1.1.2.4. Tahsili Gecikmiş Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları Endeksi.....	87
Grafik II.2.1.1.2.5. Negatif Nitelikli Ferdi Kredi ve Kredi Kartı Sayısı.....	88
Grafik II.2.1.1.2.6. Toplam TGA Adet ve Tutarı.....	89
Grafik II.2.1.1.2.7. Seçilmiş Sektörlerin TGA'ların Dağılımı ve TGA Büyümesine Katkısı.....	90
Grafik II.2.1.1.3.1. Gayrinakdi Kredilerin Türlerine Göre Gelişimi.....	91
Grafik II.2.1.2.1. Kredi Şokları ve Sonuçları.....	93
Grafik II.2.2.1.1. Bankacılık Sektörünün Piyasa Riski Bileşenlerinin Sermaye Yükümlülüğü İçindeki Payı	97

Sayfa No

Grafik II.2.2.1.2.	Mevduat Bankalarının Piyasa Riski Bileşenlerinin Sermaye Yükümlülüğü İçindeki Payı (%).....	97
Grafik II.2.2.2.1.2.1	Negatif Faiz Şoklarında İskontolu YTL Menkul Kıymetlerin Değer Kayıplarının Toplam Aktiflere ve Özkaynaklara Oranı.....	105
Grafik II.2.3.1.	Likidite Rasyoları.....	109
Grafik II.2.3.2.	Kalan Vade Dilimlerine Göre Aktiflerin Pasifleri Karşılama Oranı.....	111
Grafik II.2.4.1.1.	Aktif ve Özkaynak Kârlılığı.....	113
Grafik II.2.4.1.2.	Bankaların Özkaynak Kârlılıklarına Göre Sektör Aktif Toplamı İçindeki Payları....	114
Grafik II.2.4.1.3.	Ülkeler İtibariyle Aktif Kârlılığı (2004).....	115
Grafik II.2.4.1.4.	Ülkeler İtibariyle Özkaynak Kârlılığı (2004)...	115
Grafik II.2.4.1.5.	Faiz ve Faiz Dışı Gelir-Gider Dengesi.....	116
Grafik II.2.4.1.6.	Net Faiz Geliri.....	117
Grafik II.2.4.1.7.	Plasmanların Ortalama Getirisi-Kaynakların Ortalama Maliyeti.....	118
Grafik II.2.4.1.8.	Faiz Dışı Gelirler.....	119
Grafik II.2.4.1.9.	Faaliyet Giderleri.....	120
Grafik II.2.4.2.1.	Sermaye Yeterliliği Rasyosu (Solo).....	124
Grafik II.2.4.2.2.	Bilanço Büyüklüklerine Göre Bankaların SYR Oranı ve Banka Sayısına Göre Sınıflandırılması.....	126

Sayfa No

Grafik II.2.4.2.3.	Seçilmiş Ülkeler İtibariyle SYR'nin Karşılaştırılması (30.09.2004 itibariyle).....	127
Grafik II.2.4.2.4.	Özkaynak Bileşenlerinin Gelişimi.....	128
Grafik II.2.4.2.5.	Risk Ağırlıklı Aktifler.....	129
Grafik II.2.4.2.6.	Yasal Sermaye Yükümlülüğünün Kredi ve Piyasa Riskine Göre Dağılımı.....	130
Grafik II.2.4.2.7.	Özkaynak Tutarı ve Serbest Sermaye.....	131
Grafik II.2.4.2.8.	Toplam Özkaynaklar ve Serbest Sermaye/Toplam Aktifler.....	131

KUTU LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Kutu I.2.1.1.	Devlet İç Borçlanma Senetleri..... 5
Kutu I.2.1.2	Bankaların Mülkiyetinde Olan Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Vade Yapısı..... 8
Kutu I.2.2.1.	Hanehalkı..... 12
Kutu I.2.2.2	Para İkamesi 15
Kutu I.2.2.3.	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Tüketici Kredisi ve Kredi Kartlarına İlişkin Maddeleri..... 18
Kutu I.2.3.2.1.	Firmalara İlişkin Veri Setleri..... 32
Kutu I.2.3.2.2.	Sektör Bilançoları..... 38
Kutu I.2.4.1.	Sendikasyon ve Sekürütizasyon Kredileri..... 42
Kutu.II.1.1.1.	Türk Bankacılık Sektöründe Yabancı Bankaların Payındaki Gelişme..... 52
Kutu.II.1.2.1.	Özel Finans Kurumları..... 57
Kutu II.1.3.1.	Sigorta, Bireysel Emeklilik ve Reasürans Şirketleri..... 60
Kutu II.1.3.2.	Bireysel Emeklilik Şirketleri..... 63
Kutu II.1.4.1.	Diğer Mali Kuruluşlar..... 63
Kutu II.2.1.1.2.1.	Tahsili Gecikmiş Alacaklara (TGA) İlişkin Yasal Düzenleme 82
Kutu II.2.1.1.2.2.	İstanbul Yaklaşımı 85
Kutu II.2.2.1.1.	Piyasa Riski..... 96

	<u>Sayfa No</u>
Kutu II.2.2.1.2. Kur Riski.....	99
Kutu II.2.3.1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Likidite Yönetimi	109
Kutu II.2.3.2. Irak Krizi Sırasında Alınan Önlemler.....	112
Kutu II.2.4.1.1. Özkaynak Kârlılığı ve Bileşenler.....	122
Kutu II.2.4.1.2. Enflasyon Muhasebesi Uygulamasının Sona Ermesi ve Etkileri	123
Kutu II.2.5.1. Finansal Sağlık Göstergeleri.....	133

KISALTMA LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliđi
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS	: Bank for International Settlements
BKM	: Bankalararası Kredi Kartları Merkezi
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DTH	: Döviz Tevdiat Hesabı
GSMH	: Gayrisafi Milli Hasıla
GSYİH	: Gayrisafi Yurtiçi Hasıla
HM	: T.C.Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
IMF	: International Monetary Found
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
İSO	: İstanbul Sanayi Odası
İYA	: İktisadi Yönelim Anketi
KKDF	: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu
KOBİ	: K�uk ve Orta Boy İşletmeler
MBRKGE	: Merkez Bankası Reel Kesim Güven Endeksi
MDDAF	: Menkul Deđerler Değer Artış Fonu
ÖFK	: Özel Finans Kurumu
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
TBB	: Türkiye Bankalar Birliđi
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TGA	: Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
VOB	: Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası
YPNGP	: Yabancı Para Net Genel Pozisyon